

РЕШЕНИЕ

КАРАР

07.10.2019

с. Сарманово

№ 194

**Сарман муниципаль районьнда
бюджет корылышы һәм бюджет процессы турында**

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә, Сарман муниципаль районы Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Кушымта нигезендә Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районьнда бюджет корылышы һәм бюджет процессы турында нигезләмәне расларга.

2. Сарман муниципаль районы Советының «Сарман муниципаль районьнда бюджет корылышы һәм бюджет процессы турында» Нигезләмә Карары (әлеге Карар редакциясендә) Сарман муниципаль районы бюджетын төзегәндә һәм үтәгәндә, район бюджетыннан 2020 елдан башлап һәм 2021, 2022 елларга план чорына кадәр барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата кулланыла.

3. Әлеге карарны Сарман муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.

4. Сарман муниципаль районы Советының 2013 нче елның 12 нче ноябрәндә кабул ителгән 122 нче номерлы «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районьнда бюджет процессы турында» карарын үз көчен югалткан дип танырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Сарман муниципаль районы Советының бюджет-финанс мәсьәләләре, жирле салымнар һәм жыемнар буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Сарман муниципаль районы

Совет рәисе

Ф. М. Хөснуллин

САРМАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА БЮДЖЕТ КОРЫЛЫШЫ ҺӘМ БЮДЖЕТ ПРОЦЕССЫ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

I бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 статья. Әлеге Нигезләмә белән көйләнә торган хокукый мөнәсәбәтләр

Әлеге Нигезләмә Сарман муниципаль районында Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, Сарман муниципаль районы Уставы (алга таба-район) бюджет проектын төзү һәм карау, район бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен тикшереп тору, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисапны карау һәм раслау тәртибен билгеләү буенча бюджет хокук мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында барлыкка килә торган бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен регламентлый.

2 статья. Районда бюджет хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукый нигезләре

1. Районның бюджет-хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясенен, Татарстан Республикасының башка закон һәм норматив хокукый актлары, район Уставы нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Әлеге Нигезләмә белән районның бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы башка муниципаль хокукый актлары арасындагы каршылыклар очрагында әлеге нигезләмә кулланыла.

3 статья. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

4 статья. Район бюджетының хокукый рәвеше

1. «Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлеге бюджеты (алга таба - район бюджеты) Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Советы карары рәвешендә эшләнә һәм раслана (алга таба - район Советы).

2. Район бюджеты төзелә, һәм өч елга - чираттагы финанс елына һәм план чорына раслана.

3. Район бюджеты проектын формалаштыру, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп, кабул ителгән Нигезләмә нигезендә, Сарман муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба - район Башкарма комитеты) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тормышка ашырыла.

5 статья. Районда Россия Федерациясенен бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Район бюджетын төзү һәм үтәү, бюджет хисапчылыгын төзү Россия Федерациясендә билгеләнгән бюджет классификациясе нигезендә башкарыла.

2. Сарман муниципаль районы Финанс-бюджет палатасы йөзендә жирле үзидарә органнары Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетка кагылышлы өлешендә Россия Федерациясе бюджет классификациясен куллану тәртибен билгеләүне, детальләштерүне һәм билгеләүне гамәлгә ашыралар.

3. Бюджет керемнәренен баш администраторлары исемлеге һәм кодлары Сарман муниципаль район Советы карары белән раслана.

4. Район бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр исемлеге Сарман муниципаль район Советы карары белән район бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы составында билгеләнә.

5. Бюджетның максатлы статьялары исемлеге һәм кодлары ведомство структурасы составында Сарман муниципаль район Советы карары белән яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән очракларда жыелма бюджет язмасы белән раслана.

6. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының статьялары һәм төрләре исемлеге Сарман муниципаль районы Советының бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын раслаганда район бюджеты турында карары белән раслана.

6 статья. Бюджет процессы принциплары

Районда бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- Россия Федерациясе бюджет системасының бердәмлеге;
- Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында бюджетлар кытлыкларын финанслау керемнәрен, чыгымнарын һәм чыганакларын бүлү;
- бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларының, керемнәрен һәм чыгымнарының чагылышы тулылыгы;
- район бюджетының баланслылыгы;
- бюджет чараларын куллануның нәтижәлелеге;
- бюджет чыгымнарын гомуми (жыелма) каплау;
- ачыклығы;
- район бюджетының дөреслеге;
- бюджет акчаларының адреслы һәм максатлы характерында;
- бюджет чыгымнары ведомство буйсынуында;
- кассаларның бердәмлеге.

7 статья. Районда бюджет процессының төп этаплары

Районда бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына районның социаль-икътисадый үсеше фаразларын, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен эшләү;
- район бюджеты проектын төзү;
- район бюджетын карау һәм раслау;
- район бюджеты үтәлеше;
- район бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү.;
- район бюджеты үтәлеше турындагы хисапны төзү, тикшерү, карау һәм раслау;
- муниципаль финанс контролен тормышка ашыру.

Финанс елы календарь елына туры килә һәм ул 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр дәвам итә.

8 статья. Районда бюджет процессында катнашучылар

Районда бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- Сарман муниципаль районы Советы;
- Сарман муниципаль районы Башлыгы;
- Сарман муниципаль районы Башкарма комитеты;
- Сарман муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы;
- Сарман муниципаль районының Контроль-хисап палатасы;

- бюджет акчаларын баш бүлүчелэр;
- бюджет акчаларын бүлүчелэр;
- бюджет акчаларын алуучылар;
- бюджет керемнэрен баш администраторлары (администраторлары);
 - бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлары).

9 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Сарман муниципаль районы Советы:

- район бюджетын һәм аның үтәләше турында хисап карый һәм раслый;
- район Советы үткәргән тыңлаулар барышында һәм депутат запрослары белән бәйлә рәвештә район бюджеты үтәләшенең аерым мәсьәләләрен үз утырышларында, комитет, комиссияләр, эш төркемнәре утырышларында контрольдә тотат;
- тышкы муниципаль финанс тикшерүе органнарының хокукый статусын формалаштыра һәм билгели;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренң контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенң гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенң башка закон һәм норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Уставы, әлегә Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

Сарман муниципаль районы Советына аның Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясенң һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары нигезендә билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча компетенциясе чикләрендә, аның вәкаләтләрен тәмин итү өчен, район Башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәкле мәгълүмат бирелергә тиеш.

2. Район Башлыгы:

- муниципаль берәмлек уставы белән билгеләнгән тәртиптә, районның бюджет процессы мәсьәләләре буенча район Советы тарафыннан кабул ителгән норматив хокукый актларга имза сала һәм игълан итә;
- муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы чираттан тыш утырышын, шул исәптән бюджет процессы мәсьәләләре буенча да, чакыруны таләп итәргә хокуклы;
- жирле үзидарә органнарына тапшырылган федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъекты законнары белән жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү һәм аерым дәүләт вәкаләтләрен районның жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашыруны тәмин итә;
- район Башлыгы аларны үткәру инициативасы белән чыккан очракта, халык алдында тыңлаулар билгели;
- район Советы эшчәнлеген тәмин итү һәм карап тоту өчен район бюджетында каралган чыгымнар буенча акча бүлүче булып тора.

Район Советы Рәисе йөзендә:

- район советы утырышларын эзерләү, шул исәптән район бюджеты белән бәйлә мәсьәләләр буенча да житәкчелек итә;
- район бюджеты турында карар проекты Советның план-бюджет финанс даими комиссиясенә, шулай ук бәяләмә эзерләү өчен контроль-хисап палатасына жиберә;
- тиешле бәяләмәләренә алганнан соң, район Советы тарафыннан район бюджеты турында карар проекты карауга кабул итү яки аны эшләп бетерү өчен район Башкарма комитетына кире кайтару турында карар кабул ителә;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм район Уставы нигезендә башка мәсьәләләрне хәл итә;

- федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән муниципаль район башлыклары карамагына кертелгән башка вәкаләтләрне, шулай ук район Уставы, район Советы карарлары һәм әлеге Нигезләмә белән район башлыгы, район Советы Рәисе компетенциясенә кертелгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

3. Район Башкарма комитеты:

- озак сроклы чорга районның бюджет фаразын эшләү һәм раслау тәртибен, гамәлдә булу чорын, шулай ук составы һәм эчтәлегенә карата таләпләрне билгели;

- районның уртача сроклы финанс планын эшли һәм раслый;

- районның социаль-икътисади үсеш программасын, чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты проектын төзүне һәм аларны кирәкле документлар һәм материаллар белән район Советы раславына кертүне оештыра;

- бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яки) бирү тәртибен эшли һәм раслый;

- бюджет үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәмин итә;

- район Советына раслауга бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра;

- муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру, муниципаль бурыч белән хезмәт күрсәтү һәм идарә итү тәртибен раслый;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм район Уставы нигезендә район исемнән муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыра;

- муниципаль гарантияләр бирү тәртибен раслый;

- муниципаль гарантияләр бирә;

- муниципаль бурыч кенәгәсен алып бару тәртибен раслый;

- район Советы билгеләгән тәртиптә муниципаль унитар предприятиеләр табышыннан күчерү күләмен билгели;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка бюджет вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

4. Районның Финанс-бюджет палатасы:

- киләсе финанс елына һәм план чорына район бюджеты проектын төзи һәм төзи, аны район советына жиһәрү турында карар кабул итү һәм карау өчен район башлыгына тапшыра.;

- жыелма бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара;

- үтәлешен оештыра һәм бюджет үти;

- районның жыелма бюджет язмасын һәм бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең жыелма бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибен билгели;

- касса планын төзү һәм алып бару тәртибен билгели;

- район бюджеты проектын төзү һәм районның үтәлеше өлкәсендә методологик житәкчелек итә;;

- жыелма бюджет хисаплылыгын төзү тәртибен билгели һәм район бюджеты үтәлеше турында хисап төзи;

- муниципаль бурыч алулар программасын эшли;

- муниципаль бурыч китабы алып бара;

- бюджет ассигнованиеләрне планлаштыру тәртибен һәм методикасын билгели;

- бюджет процессының тиешенчә үтәлмәве турында кисәтү чыгара;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрне жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

5. Районның Контроль-хисап палатасы:

- жирле бюджет үтөлешен тышкы контрольдә тота;
 - бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы район бюджеты проектына һәм жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукый актларына экспертиза үткәрә;
 - жирле бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы яктан тикшерә;
 - муниципаль милектә булган мөлкәт белән идарә итү һәм идарә итүнең билгеләнгән тәртибе үтөлешен контрольдә тота;
 - жирле бюджет акчаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнарында каралган башка чыганаclarдан жирле бюджет тарафыннан алына торган акчаларны файдалануның законлылыгына, нәтижәлелегенә (нәтижәлелегенә һәм экономлылыгына) контрольне оештыра һәм тормышка ашыра;

- жирле бюджет акчалары исәбенән салым һәм башка ташламалар һәм өстенлекләр, бюджет кредитлары бирүнең нәтижәлелеген бәяләүне, шулай ук муниципаль гарантияләр һәм поручительстволар бирүнең законлылыгын бәяләүне яки жирле бюджет һәм муниципаль милектәге мөлкәт хисабына юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар тарафыннан башкарыла торган алыш-бирешләрнең башка ысуллары буенча йөкләмәләренә үтәүне тәмин итүне гамәлгә ашыра;

- муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләренә, шулай ук муниципаль программаларга кагылышлы өлешендә муниципаль хокукый актлар проектарына финанс-икътисадый экспертиза үткәрә (финанс-икътисадый нигезләмәләреннән нигезлелеген дә кертеп);

- районда бюджет процессына анализ ясый һәм аны камилләштерүгә юнәлтелгән тәкъдимнәр эзерли;

- эчке финанс тикшерүен һәм эчке финанс аудитын бюджет чараларының баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләү;

- тышкы муниципаль финанс тикшерүе өлкәсендә 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләреннән контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында», 2011 елның 14 декабрендәге 14-7 номерлы район Советы карары белән расланган «контроль-хисап палатасы турында Нигезләмә», башка федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, район Уставы һәм район Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнгән башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра;

6. Бюджет средстволарын баш бүлүче:

- расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатлы характерын тәмин итә;;

- үзенә караган бюджет акчаларын алучылар һәм аннан файдаланучылар исемлеген төзи;;

- расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлгән тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләреннән нигезләнүен тәшкит итә;

- бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы эш бирүчеләргә һәм бюджет акчаларын алучыларга бюджет йөкләмәләреннән лимитларын бүлү һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

- бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- жыйнама бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

- муниципаль биремнәрнең үтөлешен формалаштыра, раслый һәм контрольдә тота;

- максатлы билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне үтәүне тәмин итә;

- бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын формалаштыра;

- муниципаль берәмлек исемнән аңа караган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

7. Бюджет чараларын бүлүче:

- учреждениеләрнең, оешмаларның тиешле чыгымнарын планлаштыр ;

- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләрен лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм (яки) бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм район бюджетеның тиешле өлешен башкара;

- бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча бюджет акчаларын баш бүлүчегә тәкъдимнәр кертә;

- максатлы билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучыларның аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртибен үтәүне тәмин итә;

- бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8. Бюджет акчаларын алучы:

- бюджет сметасын төзи һәм башкара;

- житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

- нәтижәлелекне, аңа каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның максатлы характерын тәмин итә;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тиешле тәкъдимнәр кертә;

- бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәмин итә);

- бюджет хисаплылыгын төзи (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәмин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет хисаплылыгын тиешле бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) тапшыра;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрен башкара.

9. Жирле бюджет керемнәре администраторы:

- бюджетка түләүләр, пенялар һәм алар буенча штрафларны исәпләү, исәпкә алу һәм аларның дөреслегенә, тулы һәм үз вакытында башкарылуын контрольдә тоту;

- бюджетка, шулай ук андагы пеняларга һәм штрафларга түләүләр буенча бурычларны түләттерә;

- бюджетка артык түләнгән (алынган) түләүләрне, пеняларны һәм штрафларны, шулай ук кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында карар кабул итә һәм Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен Федераль казначылык органына йөкләмә бирә;

- Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләрне кабул итү(төгәлләштерү) турында карар кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә тапшыра;

- бюджет керемнәренә баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет керемнәренә баш администраторына бюджет керемнәренә тиешле баш администраторы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле белешмәләрне һәм бюджет хисапчылыгын төзи һәм тапшыра;

- муниципаль хезмәтләр өчен физик һәм юридик затлар тарафыннан акча түләү, шулай ук жирле бюджет керемнәрен формалаштыру чыганагы булган башка түләүләр өчен кирәкле мәгълүматны «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртип нигезендә дәүләт һәм муниципаль түләүләр турында Дәүләт мәгълүмат системасына бирә;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

10. Жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторы:

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча керемнәре һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының бюджетка үз вакытында һәм тулы күләмдә керүен контрольдә тотат;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджетка керү һәм түләүләрне тәэмин итә;

- бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының тиешле баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары баш администраторының аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, аның карамагында булган бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары баш администраторының аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

11. Район бюджеты акчаларын баш бүлүченә (бүлүченә), район бюджеты керемнәре баш администраторының (администраторының), район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары баш администраторының (администраторының) эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру буенча бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

10 статья. Район бюджеты керемнәре

1. Район бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәҗбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

Бюджет керемнәренә салым, салым булмаган һәм түләүсез керемнәр керә.

2. Район бюджетының салым керемнәренә салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары, салымнар һәм жыемнар турында Татарстан Республикасы законы, районның норматив хокукый Советы тарафыннан тиешенчә федераль, региональ, жирле салымнар һәм жыемнар, шулай ук пенялар һәм штрафлар керә.

3. Район бюджетына Россия Федерациясе Бюджет кодексының 9 бүлегендә жирле салымнар һәм жыемнар, федераль салымнардан һәм жыемнардан салым керемнәре, шул исәптән махсус салым режимнарында каралган салым керемнәре, Россия Федерациясе Бюджет

кодексында, Татарстан Республикасы законнарында һәм (яисә) район Советының муниципаль хокукый актларында билгеләнгән бердәм, өстәмә, дифференциацияләнгән түләү нормативлары буенча региональ һәм жирле салымнар күчерелә.

4. Бюджетның салым булмаган керемнәре Россия Федерациясә Бюджет кодексының 41, 42, 46 һәм 62 статьялары нигезендә формалаштырыла.

5. «Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Советының жирле салымнар турындагы карарларга, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган, жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган Совет карарларына үзгәрешләр кертү турында карарлары чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турында карар проекты район Советына кертелгәнче 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

11 статья. Район бюджеты чыгымнары

1. Район бюджеты чыгымнары федераль законнардан, Россия Федерациясә субъекты законнарынан һәм районның жирле үзидарә органнары норматив актларынан килеп чыккан йөкләмәләренң һәр төрен финанс белән тәмин итү буенча вәкаләтләренә бүлүдән һәм беркетүдән чыгып формалаштырыла;

2. Район бюджеты чыгымнарының структурасы һәм формасы, шулай ук бюджет акчаларын бирү һәм тоту тәртибе Россия Федерациясә Бюджет кодексының 10 бүлеге нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Районның жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга район бюджеты чыгымнарын гамәлгә ашыру тәртибе федераль дәүләт хакимияте органнары һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан билгеләнә.

4. Федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләре үтәләшенә бәйле район бюджеты чыгымнарын гамәлгә ашыру, федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, рөхсәт ителми.

12 статья. Резерв фонды

Район бюджетының чыгымнар өлешендә район Башкарма комитетының резерв фондын булдыру күздә тотыла.

Район Башкарма комитетының резерв фонды күләме бюджет турындагы карар белән билгеләнә һәм гомуми карар белән расланган чыгымнарның 3 процентыннан артмаска тиеш.

Район бюджеты составында каралган Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләре районның муниципаль хокукый актлары нигезендә кулланыла.

Резерв фонды акчаларын тоту тәртибе район Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Район Башкарма комитеты квартал саен резерв фонды акчаларын тоту турында район советына хәбәр итә.

13 статья. Муниципаль юл фонды

1. Муниципаль юл фонды - гомуми файдаланудагы автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген финанс белән тәмин итү, шулай ук торак пунктларның күпфатирлы йортларның ишегалды территорияләрен, күпфатирлы йортларның ишегалды территорияләренә керү юлларын капитал ремонтлау һәм ремонтлау максатларында файдаланылырга тиешле район бюджеты акчаларының бер өлеше.

2. Муниципаль юл фонды карар белән төзелә (район бюджеты турындагы карардан тыш). Муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турындагы карар нигезендә, әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән Совет карары белән билгеләнгән район бюджеты керемнәренң кимендә фаразланган күләмендә раслана:

Россия Федерациясе территориясендә житештерелә торган дизель һәм (яки) карбюратор (инжектор) двигательләре өчен автомобиль бензинына, туры куылган бензинына, дизель ягулыгына, мотор майларына, шәһәр бюджетына күчерелергә тиешле дизель һәм (яки) карбюратор (инжектор) двигательләренә акцизлар;

Муниципаль юл фонды булдыруны күздә тоткан Совет карары белән расланган башка төр керемнәр район бюджетына керә.

Муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен формалаштыру һәм куллану тәртибе Совет карары белән билгеләнә.

Муниципаль юл фондының агымдагы финанс елында файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре чираттагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга жибәрелә.

14 статья. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру

1. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен заказлар урнаштыру турында Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.

2. Муниципаль контрактлар, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 72 статьясындагы 3 пункттында билгеләнгән очраклардан тыш, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә төзелә һәм түләнә.

15 статья. Чыгым йөкләмәләре реестры

1. Районның чыгым йөкләмәләре реестры район Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә алып барыла.

2. Районның чыгым йөкләмәләре реестры Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына тапшырыла.

16 статья. Район бюджеты кытлыгы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына район бюджеты кытлыгы, әлеге статьяның 2 пункттында билгеләнгән чикләүләргә үтәп, район бюджеты турында карар нигезендә билгеләнә.

2. Район бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган кертемнәрнең һәм (яисә) түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренә расланган гомуми еллык күләменә 10 процентыннан артмаска тиеш.

Районга карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пункттында каралган чаралар гамәлгә ашырылган очракта, район бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган кертемнәрнең һәм (яисә) түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, район бюджеты керемнәренә расланган гомуми еллык күләменә 5 процентыннан артмаска тиеш.

Район бюджеты турында Совет карары белән район милкендә булган акцияләр сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәрнең бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары составында раслау һәм (яисә) район бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында район бюджеты кытлыгы әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләрдән артып китергә мөмкин.

3. Еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән район бюджеты дефициты әлеге статьяның 2 пункттында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

17 статья. Район бюджетыннан бирелә торган бюджетара трансфертлар формалары

Район бюджетыннан бюджетара трансфертлар түбәндәге формада бирелә:

жирлекләргә бюджет тәмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр;

Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 133 һәм 140 статьяларында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.6 статьясында билгеләнгән очракларда район бюджетыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына субвенцияләр;

Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр;
башка бюджетара трансфертлар.

Район бюджетыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына бюджетара трансфертлар (төзелгән килешүләр нигезендә жирле эһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү вәкаләтләренә бер өлешен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлардан тыш) жирле үзидарә органнары тарафыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына район бюджетыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләрендә билгеләнгән шартларны үтәгәндә бирелә.

Шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга муниципаль районнар бюджетларына бирелә торган субвенцияләр, район бюджетыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар (субвенцияләрдән тыш) тиешле жирле үзидарә органнары шәһәр, авыл жирлекләре тарафыннан төп шартларны үтәгән очракта бирелә, бюджетара трансфертлар Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44-статьясында каралган.

Максатлы билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар Татарстан Республикасы бюджетыннан булган жирле бюджетлардан бюджетара трансфертларны бирү максатлары, тәртибе һәм шартлары Татарстан Республикасы законнары һәм (яисә) башка норматив хокукий актлары нигезендә кабул ителгән район Советы карарлары белән билгеләнә.

18 статья. Жирлекләргә бюджет тәмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр бирү тәртибе

1. Жирлекләргә бюджет тәмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр район составына керүче жирлекләргә Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә кабул ителә торган район Советы карарлары нигезендә бирелә.

Жирлекләргә бюджет тәмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләргә гомуми күләме ел саен чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) район бюджеты проекты төзегәндә жирлекләргә бюджет тәмин ителешен тигезләүгә район составына керүче жирлекләргә бюджетларына бирелә торган дотацияләргә суммар күләме һәм жирлекләргә исәп-хисап бюджет тәмин ителешен тигезләү критерияна ирешү зарурлыгынан чыгып исәпләнелә торган дотацияләргә суммар күләме, жирлекләргә гомуми ихтыяжлары һәм керем мөмкинлекләре бәяләргә аерманы исәпкә алып, жирлекләргә, һәм жирлекләргә бюджет тәмин ителешен тигезләүгә Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.1 статьясындагы 5 пунктта билгеләнгән тәртиптә бирелә торган дотацияләр күләме турында Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары.

Жирлекләргә бюджет тәмин ителешен тигезләүгә муниципаль берәмлекләр арасында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.1 статьясындагы 5 пунктта билгеләнгән тәртиптә бирелә торган дотацияләрдән тыш, район бюджетыннан дотацияләргә бүлү Татарстан Республикасы Бюджет кодексына 12-нче кушымта белән билгеләнгән тәртип нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Жирлекләргә бюджет тәмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр күләме һәм аларны бүлү чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) район бюджеты турында район Советы карары белән раслана.

Әгәр район бюджетты проекты чираттагы финанс елына һәм план чорына расланса, шәһәр, авыл җирлекләре арасында план чорына район бюджетыннан бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләр күләмен план чорының беренче елына расланган дотацияләрнең гомуми күләменен 20 проценттан артмаган һәм план чорының икенче елына расланган дотацияләрнең гомуми күләменен 20 проценттан артмаган күләмен раслау рөхсәт ителә.

3. Җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә Район бюджетыннан дотацияләр, Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.1 статьясындагы 5 пункттында билгеләнгән тәртиптә бирелә торган дотацияләрдән тыш, исәп-хисап бюджет тәэмин ителеше Районның шәһәр һәм авыл җирлекләренә хисаплы бюджет тәэмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнгән дәрәжәдән артмаган шәһәр һәм авыл җирлекләренә бирелә.

Җирлекләрнең исәпләп чыгарылган бюджет тәэмин ителеше шәһәр һәм авыл җирлеге бюджетты тарафыннан салым базасыннан (салым потенциалыннан) чыгып алынырга мөмкин булган бер кешегә салым керемнәренә һәм халык структурасындагы аермаларны, социаль-икътисадый, климат, географик һәм башка объектив факторларны һәм бер кешегә карата муниципаль хезмәт күрсәтүләр хакына тәэсир итә торган шартларны исәпкә алып, район җирлекләре буенча уртача күрсәткечкә охшаш күрсәткеч белән билгеләнә.

Бюджет тәэмин ителешенә исәп-хисап дәрәжәсе шәһәр һәм авыл җирлекләре буенча шәһәр һәм авыл җирлекләренә салым керемнәре чагыштырмасын тәэмин итә торган бердәм методика буенча, бюджет хезмәтләре исемлеге һәм бер кешегә исәпләгәндә муниципаль хезмәтләр күрсәтү бәясенә тәэсир итә торган факторларны һәм шартларны характерлый торган күрсәткечләр исемлеге буенча билгеләнә һәм шәһәр, авыл җирлекләре өчен аерым билгеләнергә мөмкин. Җирлекләрнең хисаплы бюджет тәэмин ителеше дәрәжәсен билгеләгәндә хисап чорында факттагы керемнәр һәм чыгымнар күрсәткечләрен һәм (яисә) аерым җирлекләрнең фаразлана торган керемнәре һәм чыгымнары күрсәткечләрен куллану рөхсәт ителми.

4. Әлеге статьяның 3 пункттында каралган дотацияләр бирелгән очракта, районның финанс органы район бюджетыннан җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләр алучы муниципаль берәмлекләрнең җирле администрация башлыклары (башкарма-боеру органнары җитәкчеләре) белән җирлекләрнең социаль-икътисадый үсеше һәм җирлекнең муниципаль финансларын савыктыру чаралары каралган килешүләр төзүгә хокуклы. Әлеге пунктта күрсәтелгән килешүләр төзү тәртибе, сроклары һәм килешүләргә таләпләр җирле администрация (башкарма-боеру органы) тарафыннан билгеләнә.

19 статья. Татарстан Республикасы бюджетына район бюджетыннан субсидияләр

1. Район бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.
2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр район бюджетында Татарстан Республикасы бюджетты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

20 статья. Район бюджетыннан муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр

1. Район Советы карарларында каралган очракларда һәм тәртиптә Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына җирле әһәмияткә мäsьәләләренә хәл итү буенча җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында район бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.
2. Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләр бирүнең максатлары һәм шартлары Район Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган җирле администрацияләр арасында килешүләр белән билгеләнә.

21 статья. Район бюджетыннан шәһәр, авыл җирлекләре бюджетларына башка бюджетара трансфертлар

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасының тиешле законнары нигезендә кабул ителә торган Район Советы карарларында каралган очракта һәм тәртиптә район бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле эһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү вәкаләтләренә бер өлешен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар да бирелергә мөмкин.

22 статья. Район алдындагы акчалата йөкләмәләр

1. Район алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурыч булып акча средстволары суммасы тора, аны район алдында билгеләнгән датага акчалата йөкләмә нигезендә түләргә тиеш.
2. Район алдында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр Районның финанс активларын формалаштыра.
3. Акчалата йөкләмәләр буенча район алдындагы бурычларны исәптән төшерү һәм торгызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очрактан тыш, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.
4. Акчалата йөкләмәләргә (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләп хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 4 пунктта күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 5 пунктта күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.
5. Әгәр килешүдә башкасы билгеләнмәгән булса, Район алдындагы акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы Район бюджетының бердәм сәхтына күчәргәннән соң үтәлгән дип санала.

23 статья. Район бюджеты кытлыгын финанслау чыганақлары

Район бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганақлары сәхавына кертелә: номиналь бәясә Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштырудан килгән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;

Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының район тарафыннан жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма;

район тарафыннан Россия Федерациясе валютасында алынган һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма Район бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

тиешле финанс елы дәвамьнда жирле бюджет акчаларын исәпкә алу сәхтларында қалган акчаларны үзгәртү;

жирле бюджет кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганақлары.

Район бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганақлары сәхавына кертелә: район милкендә булган капиталда акцияләргә һәм башка формаларын сатудан кергән акча;

район бюджеты чаралары буенча курс аермасы;

гарант тарафыннан муниципаль гаранцияләргә үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка юл кую шарты белән Россия Федерациясе валютасында район гаранцияләргә үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

Россия Федерациясе валютасында районның башка бурыч йөкләмәләргә түләүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

район бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм район бюджетының юридик затларга бирелгән бюджет кредитларының Россия Федерациясе валютасында суммасы арасындагы аерма;

район бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән район бюджетыннан Россия

Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма;

район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм исәп-хисап счетына күчерелгән акчалар арасындагы аерма.

Агымдагы финанс елы башына район бюджеты акчаларының калган өлеше финанс хисап елында файдаланылмаган муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләмендә агымдагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, шулай ук Район Советының хокукый акты белән билгеләнгән күләмдә агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплауга һәм район исеменнән төзелгән товарлар белән тәмин итүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыруга юнәлдерелә ала., финанс хисап елында әлеге муниципаль контрактларның шартлары нигезендә түләнергә тиешле бюджет ассигнованиеләре, финанс хисап елында бирелүе финанс тәминаты чыганагы күрсәтелгән субсидияләр булган субсидия алучыларның акчалата йөкләмәләрен район бюджеты турында карарда каралган очракларда файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренең калдыгы суммасыннан артмаган күләмдә түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә гамәлгә ашырылган юридик затларга субсидияләр бирүгә бюджет ассигнованиеләре.

Калдыклар белән идарә итү буенча район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта операцияләр составына гамәлгә куючы Район һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә районның финанс-бюджет палатасында шәхси счетлары ачылган оешмаларның акчаларын жәлеп итү һәм кире кайтару кертелә.

Район бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганакалары составына кертелә:

максатлы чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм район тарафыннан түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләрне гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә, максатлы чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән чит ил валютасында районның муниципаль гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме.

24 статья. Районның муниципаль бурыч структурасы

1. Районның бурыч йөкләмәләре түбәндәге йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин:

1) районның кыйммәтле кәгазьләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә);

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан жирле бюджетка

Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

3) максатлы чит ил кредитларын куллану кысаларында чит ил валютасында Россия Федерациясеннән жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

4) Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларынан район тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар;

5) Россия Федерациясе валютасында чагылдырылган; Район гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә),

6) максатлы чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясенен чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;

7) Россия Федерациясе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

2. Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) кредит оешмаларыннан район тарафыннан жэлеп ителгэн кредитлар буенча төп бурыч күлөме;

4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмэләр күлөме;

5) Районның түләнмэгән бүтән бурыч йөкләмэләре күлөме.

3. Муниципаль эчке бурыч күләменә кертелә:

1) йөкләмэләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль кыйммәтле кагазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) йөкләмэләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жэлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күлөме;

3) йөкләмэләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән кредит оешмаларыннан район тарафыннан жэлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күлөме;

4) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмэләр күлөме;

5) районның Россия Федерациясе валютасында түләнмэгән бүтән бурыч йөкләмэләре күлөме.

4. Муниципаль тышкы бурыч күләменә кертелә:

1) максатлы чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән район тарафыннан чит ил валютасында алынган бюджет кредитлары буенча төп бурыч күлөме;

2) максатлы чит ил кредитларын куллану кысаларында район тарафыннан чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмэләр күлөме.

5. Районның бурыч йөкләмэләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача вакытлы (бер елдан алып биш елга кадәр) һәм озак вакытлы (биш елдан алып 10 елны кертәп) булырга мөмкин.

25 статья. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмэләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру

1. Әгәр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч йөкләмәсенә түләү шартлары белән каралган түләү датасыннан соң килүче датадан соң өч ел эчендә түләүгә тапшырылмаса (йөкләмэләр шартлары һәм Районның муниципаль хокукый актларында билгеләнгән гамәлләр кредиторы тарафыннан үтәлмәсә), күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр Район вәкиллеке органының муниципаль хокукый актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Муниципаль гарантияләр буенча район бурыч йөкләмэләре Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләргә туктатуга нигез булып торган вакыйгалар (хәлләр) килеп туганда тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп туган очракта муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Жирле администрация, әлеге статьяның 1 пункттындагы беренче абзацында күрсәтелгән сроклардан соң, Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмэләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукый акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе валютасында белдерелгән күчерелә торган муниципаль бурыч йөкләмэләре төрләре буенча жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarында исәптән төшерү суммаларын чагылдырмыйча аларны исәптән төшерү суммасына муниципаль бурыч күләменә киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 1 пункттындагы беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмэләренә кагылмый.

5. Муниципаль бурычтан реструктулаштырылган, шулай ук түлэнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең эмиссия шартлары нигезендә аларны тулы күләмдә эмитлаштырган орган тарафыннан сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган операцияләргә алмаштыру нәтижәсендә яисә башка операцияләр) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең чыгару, түләү датасына кадәр, күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда түлэнгән дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты үзә тарафыннан чыгарылган муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча йөкләмәләргә түләп бетерү датасы житкәнчә сатып алынган (алмашу нәтижәсендә алынган яисә Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләр нәтижәсендә алынган) дип танырга хокуклы.

26 статья. Муниципаль бурыч алулар

1. Районның муниципаль эчке бурыч алулары дигәндә муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан район исемненән жирле бюджетка заем акчаларын жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемчы буларак районның бурыч йөкләмәләргә барлыкка килә.

2. Районның муниципаль тышкы бурыч алулары дигәндә, Россия Федерациясе тарафыннан чит ил максатлы кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан, Район исемненән жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү күздә тотыла, алар буенча Россия Федерациясе алдында чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләргә барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы бурыч алулар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенең дөүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукына Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Район уставы нигезендә район исемненән жирле администрация (район башкарма-боеру органы) ия була.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштыру түбәндәгә шартларны үтәгәндә Район тарафыннан гамәлгә ашырыла:

- 1) районның бурыч йөкләмәләргә буенча кичектерелгән бурычларның булмавы;
- 2) район исемлегә Россия Федерациясе Хөкүмәтә тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның бер яисә берничә рейтинг гамәлләргә гамәлгә ашыручы Россия Федерациясе Хөкүмәтә тарафыннан билгеләнә торган дәрәжәдән ким булмаган кредит рейтингы алды.

6. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә аны бурыч тотрыклылыгының уртача дәрәжәсә булган заемчылар төркеменә кергән очракта, Район муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пункттында каралган районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләргә зурлыгын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

7. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләргә бары тик Татарстан Республикасы Финанс Министрлыгы белән килештерелгән очракта гына (чираттагы финанс елына һәм план чорына), шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгәндә генә бирергә хокуклы.

8. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар

төркеменә кертелгән очракта, Район муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пункттында каралган районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренә зурлыкларын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, Район кредит оешмаларынан кредитлар рәвешендә һәм районның кыйммәтле кәгазьләрен бары тик рефинанслау максатларында гына, шулай ук районның түләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатлы бюджет кредитлары рәвешендә муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырырга хокуклы., Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пункттында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясындагы 7 пункттында каралган.

10. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм 31¹ статьясы нигезендә кабул иткән очракта, Район муниципаль тышкы бурыч алуларны гамәлгә ашырырга һәм муниципаль гарантияләргә чит ил валютасында бирергә хокуклы түгел.

11. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, Район муниципаль эчке бурыч алуларны башкарырга, муниципаль гарантияләргә бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) Россия Федерациясе валютасында расланган очракта гына Россия Федерациясе валютасында тапшырырга хокуклы, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелде.

12. Районның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пункттында каралган түләү сәләтен торгызу планы кысаларында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бирелгән максатлы бюджет кредитлары буенча йөкләмәләрен реструктуризацияләүне үткәрү рөхсәт ителми.

27 статья. Район тарафыннан чит ил валютасында бурыч алулар һәм гарантияләр бирү үзгәрешләре

1. Район, Россия Федерациясеннән чит ил валютасында бурыч алырга, Россия Федерациясеннән, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, жәлеп ителгән максатлы чит ил кредитлары акчаларын Россия Федерациясе тарафыннан куллану кысаларында гына чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

28 статья. Муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме дип тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары буенча жирле бюджетка акча жәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.

2. Жирле бюджетка акча жәлеп итү күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акчаларны жәлеп итүнең гомуми суммасы, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, жирле бюджет кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан һәм жирле бюджет турында тиешле финанс елына расланган район бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында Районның бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнэлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан артып китсә, һәм хисап финанс елы йомгаклары буенча жирле бюджет акчаларының агымдагы елның 1 гыйнварына булган бурычлары буенча түләү күләмнәре күрсәтелгән арттыру суммасында барлыкка килгән, күрсәтелгән арттыру суммасында, агымдагы финанс елына бурыч алуларының иң чик күләмен киметеп, Россия Федерациясә Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнэлдерелгә тиеш.

4. Муниципаль бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган карар нигезендә расланган, кире кайтарылмый торган керемнәрнең һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән түләүләрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренә гомуми күләменнән артмаска тиеш. *Россия Федерациясә Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пункттында каралган чаралар гамәлгә ашырыла торган район өчен бурыч күләме, түләүсез керемнәрнең һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән түләүләрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган жирле бюджет керемнәренә гомуми күләменә 50 процентыннан артмаска тиеш.*

5. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме түбәндәге таләпләрне үтәгәндә жирле бюджет турындагы карар белән раслана:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменә 10 процентыннан артмаска тиеш, моңа Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләменнән тыш;

2) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычны түләү һәм хезмәт күрсәтү буенча чираттагы финанс елының 1 гыйнварына барлыкка килгән түләүләрнең еллык суммасы жирле бюджет турында расланган карарның 20 процентыннан артмаска тиеш жирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренә һәм Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнең; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының (чираттагы финанс елына) һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан соң бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түләүгә жибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

30 статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында түбәндәге мәгълүматларны күрсәтеп бирелә торган чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт:

1) һәр юнәлеш (максатлар), категория (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлары) буенча принципаллар атамаларын күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләр һәм алар тарафыннан тәмин ителә торган йөкләмәләр валютасы;

3) гарантияләрнең гомуми күләме;

4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);

5) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәмин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.

3. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы карарга кушымта булып тора.

31 статья. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы максатлы чит ил кредитларын һәм (яисә) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) чит ил валютасында түлэнгән чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителә торган һәм (яисә) чит ил валютасында түлэнгән бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча бурыч йөкләмәләрен түләү срокларында жирле бюджетка максатлы чит ил кредитларын файдалану кысаларында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары;

2) максатлы чит ил кредитларын куллану кысаларында жирле бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) районның бурыч йөкләмәләрен түләү күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карарга кушымта булып тора.

32 статья. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнергә тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләүнең иң чик сроклары тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирле бюджетка акча жәлеп итү күләмнәре һәм тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча бурыч йөкләмәләрен түләүнең иң чик сроклары;

2) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) тиешле бюджет турында карарга кушымта булып тора.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексның 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч алулар программасында чагылдырылмый.

33 статья. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы, түбәндәге мәгълүматларны күрсәтеп, чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт:

1) һәр юнәлеш (максатлар), категория (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча принципаллар атамаларын күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләрнең гомуми күләме;

3) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);

4) гарантияләрне биерү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турында тиешле карарга кушымта булып тора.

34 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыруның иң чик күләмнәре

Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына (чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең иң чик күләме номиналь бәя буенча тиешле бюджет турында карарда билгеләнгән муниципаль эчке бурычның югары чикләреннән тыш Район Советы тарафыннан билгеләнә.

35 статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында шартнамәдән яисә башка алыш-бирештән (төп йөкләмәдән) барлыкка килгән акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәмин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәмин итми, шул исәптән принципалга аларның вакытыннан алда үтәлеше яисә принципал йөкләмәләрен үтәү вакыты яқынлашкан вакыйгалар (шартлар) житкән очракта да.

3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәжбүри булып тора.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмә суммасы чагылдырылган валютада бирелә һәм үтәлә.

5. Гарант, муниципаль гарантия буенча, принципалның үзенә тәмин ителгән йөкләмәсе буенча гарантия суммасы чикләрендә субсидиар җаваплылык тоталар.

6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:

1) гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем – Район) һәм гарант исемнән гарантия биргән орган исеме;

2) бенефициарның исеме;

3) принципалның исеме;

4) гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнең исем, бәяләмәсен һәм номерын (булган очракта), төп йөкләмәнең гамәлдә булу вакытын яисә аның буенча йөкләмәләрен үтәү вакытын, ике яктарның атамаларын, төп йөкләмәнең башка төп шартларын күрсәтеп);

5) гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;

6) гарантия бирү нигезләре;

7) гарантия үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу срогы;

9) гарантия очрагын билгеләү, гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую вакыты һәм тәртибе;

10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;

11) гарантия буенча йөкләмәләрен гарант тарафыннан үтәү тәртибе;

12) гарантиянең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәлгәндә, принципалның гарантия белән тәмин ителгән йөкләмәләренең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәлгәндә (туктатылганда) гарантия суммасын киметү нигезләре һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда;

13) гарантияне туктату нигезләре;

14) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмый торган төп йөкләмә шартлары;

15) муниципаль гарантия буенча бенефициарга гарант тарафыннан түләнгән акчаларны каплау турында принципалга гарант таләбе хокукы булу яисә булмау (принципалга карата гарантның регресс таләбе, регресс);

16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукый актларында, гарант исемненн гарантия бирүче орган актларында билгелэнгән белешмеләр.

7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукын күздә тотмый торган муниципаль гарантия бары тик муниципаль гарантия бирә торган район милкендә 100 процент акцияләре (өлешләр) булган муниципаль гарантия бирә торган хужалык жәмгыяте йөкләмәләре буенча гына бирелә ала. Принципалны тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта мондый муниципаль гарантия гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы белән бирелгән дип санала һәм принципалның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган вакытында гарантның тулы күләмдә яисә гарантиянең нинди дә булса өлешендә үтәлүенә бәйле рәвештә барлыкка килә торган принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәмин итү бурычы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәминат бирелгәнче муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) башлану белән билгеләнә.

9. Гарант бенефициарның алдан язма рөхсәтеннән башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртүгә хокуклы түгел.

10. Муниципаль гарантия буенча бенефициарның гарантка карата булган таләпләр, облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алуыга) күчүгә, принципал (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгелэнгән таләпләрнең хокукларын тапшырудан (күчүдән) тыш, алдан язма ризалыгыннан башка тапшырыла (бүтән нигезләр буенча күчүгә) алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр (шул исәптән әлегә статьяның 6 пунктындагы 14 пунктчасында гарантның алдан язма ризалыгыннан башка төп йөкләмә шартларын үзгәрткән очракта да), шулай ук принципал әлегә статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясындагы 5 пунктында билгелэнгән бурычын үтәмәгәндә гарант тарафыннан таныла.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түлү турында бенефициар таләбе (гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе) гарантиядә билгелэнгән очракта гына (гарантия очрагы килеп чыкканда) гарантка бирелергә мөмкин. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе гарантиядә билгелэнгән тәртиптә, гарантиядә күрсәтелгән документларны кушып, язма рәвештә гарантка белдерелергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантиядә һәм муниципаль гарантияне бирү турындагы килешүдә билгелэнгән срогыннан элек гарантияне үтәү турында таләпләрне, шул исәптән принципалның гарантиясе белән тәмин ителгән йөкләмәләргә үтәү срогы якынлашкан дип санала торган вакыйгалар (шартлар) вакытында да, күрсәтергә хокуклы түгел.

14. Гарант гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую турында принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнең күчүгә тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгелэнгән срокта, бенефициарның күрсәтелгән таләпкә кушып бирелгән документлар белән гарантия үтәлеше турындагы таләбен карарга һәм гарантия шартларына таләпләр һәм ана кушып бирелгән документлар туры килү-килмәвен тикшерергә тиеш.

16. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм ана кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән түбәндәге очракларда баш тарта:

1) гарантия бирелгән срок тәмамланганнан соң (гарантиянең гамәлдә булу срогы) гарантка таләп һәм (яисә) ана кушып бирелгән документлар гарантка тапшырылган;

2) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантиядә билгеләнгән тәртипне бозып, гарантка тапшырылган;

3) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләренә тиешле үтәләшен кабул итүдән баш тартты;

5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очрақларда;

6) гарантиядә билгеләнгән башка очрақларда.

17. Гарантиянең үтәләше турында бенефициар таләбе һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар нигезсез һәм (яисә) муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очрақта, гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант бенефициар таләбенә каршы принципал тәкъдим итә алырлык каршылыкларны чыгарырга хокуклы. Гарант, принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очрақта да әлеге каршылыкларга хокукын югалтмый.

19. Гарантия үтәләше турында бенефициар таләбен һәм аңа кушып бирелгән документларны нигезле һәм муниципаль гарантиянең тиешле шартлары дип танылган очрақта гарант, гарантия буенча йөкләмәне гарантиядә билгеләнгән вакытта үтәргә тиеш.

20. Гарантның бенефициар каршындагы муниципаль гарантиядә каралган йөкләмәсе гарантия белән тәэмин ителгән принципалның срогы чыккан йөкләмәләре гарантия суммасыннан да артмаган күләмдә.

21. Гарантның муниципаль гарантия буенча бенефициар алдындагы йөкләмәсе туктатыла:

1) гарантга билгеләнгән күләмдә бенефициарга гарант тарафыннан акча түләп;

2) гарантиядә билгеләнгән вакыт узганнан соң бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу срогы);

3) принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләрен үтәгән яисә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен бүтән нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка бирелгән гарантия үтәләше турында гарантка карата таләп булу-булмауга карамастан);

4) гарантка кире кайтару юлы белән бенефициарның үз хокукларыннан һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында язма гаризасы буенча үз хокукларыннан баш тартуы нәтижәсендә, принципал тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115¹ статьясында каралган гарантия буенча мондый гарантия буенча бенефициарлар һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр фактта булмаган очрақта;

5) әгәр тәэмин ителешенә гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән срокта барлыкка килмәсә;

6) бенефициар гарантка гарантия үтәләше турында судка таләп куйганнан соң төп йөкләмәне (шул исәптән принципалны һәм (яисә) бенефициарны бетерүгә бәйле) туктатуга яисә аның гамәлдә булмавын тануга бәйле рәвештә;

7) бенефициарның башка затка яисә бенефициарга караган башка нигез буенча башка гарантка гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычлар буенча таләп хокуклары бирелгән очрақта, гарантның алдан язма ризалыгынан (күрсәтелгән таләпләрнең (хокукларның һәм бурычларның) яңа хужасына (сатып алуыга) облигациягә хокукларның күчүенә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләрне (хокукларын) алдан тапшырудан (күчүдән (күчүдән) тыш, принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәү гарантия белән тәэмин ителә;

8) принципал тарафыннан башка затка тапшырылган яисә принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча башка затка күчкән

очракта, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка, төп йөкләмә буенча принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча принципал тарафыннан тапшырылган очракта;

9) гарантияләрдә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча гарантияга бәяләмә нәтижәсендә;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

22. Гарантның аның буенча йөкләмәләре туктатылганнан соң бенефициарның гарантияне тотып калу күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларны сакламый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында мәгълүм булган очракта, гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Бенефициар һәм принципалның муниципаль гарантияга бәяләмә алу яисә туктатуга китерә торган хәлләрнең килеп чыгуы турында мәгълүм булган очракта, бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә яисә бенефициарның принципалга карата таләбе хокукларының гарантка юл куюы белән бәйле булса, мондый муниципаль гарантияне үтәүгә акчалар, бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү кебек чагыла.

25. Әгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка юл кую белән бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акча тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрнең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәү йөзеннән түләнгән акчалар регресс тәртибендә гарантка кайтару яисә гарантка бенефициарның принципалга карата бирелгән таләп хокукларын үтәү йөзеннән алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәмин ителгән кредитлар һәм займнар максатлы булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәмин ителгән кредит (займ) акчаларын максатсыз файдалану факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турында шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән җаваплылыкка ия.

29. Билгесез затлар даирәсе булып торган бенефициарлар йөкләмәләрне тәмин итүдә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән элекке Карар белән билгеләнә.

36 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр

1. Район исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр муниципаль кыйммәтле кәгазьләр дип атала.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең эмитенты булып җирле администрация тора, ул муниципаль бурыч алуларны тормышка ашыру хокукына Район уставы белән бирелгән.

3. Район тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазьләр төрләре, аларның эмиссиясе, мөрәжәгатьләре тәртибе һәм шатрлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

II бүлек. РАЙОН БЮДЖЕТЫ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

37 Статья. Район бюджеты проектының төзү нигезләре

1. Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәмин итү максатларында социаль-икътисады үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

Бюджет проектының төзү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның тәлапләрен үтәп, кабул ителә торган Нигезләмә нигезендә, район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда башкарыла.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты проектының төзү район бюджетына нигезләнә:

- Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә карата таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниесенә юллаган нигезләмәләре;

- районның социаль-икътисады үсеш фаразы;

- чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) бюджет һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләре;

- озак сроклы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразына үзгәрешләр проекты);

- муниципаль программалар (муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларны үзгәртү проектлары).

3. Бюджет проектының төзү өчен мәгълүмат кирәк:

- Россия Федерациясенә салымнар һәм жыемнар турындагы законнары, Татарстан Республикасының салымнар һәм жыемнар турындагы законнары, район Советының норматив-хокукый актлары, салымнар һәм жыемнар турындагы закон проекты эшли башлаганда гамәлдә булган вакытта;

- район бюджетына федераль, региональ, жирле салымнардан һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан түләүләр нормативлары;

- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләре бюджетларынан бирелә торган түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча түләүсез керемнәрнең һәм (яисә) салым керемнәренә күздә тотылган күләмнәре;

- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләреннән тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре;

- муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә финанс чыгымнары нормативлары.

38 статья. Районның социаль-икътисады үсеш фаразы

1. Районның социаль-икътисады үсеш фаразы кимендә өч ел вакыт эчендә эшләнә.

2. Социаль-икътисады үсеш фаразы район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә ел саен эшләнә.

Районның чираттагы финанс елына һәм план чорына социаль-икътисады үсеш фаразы план чорының параметрларын ачыклау һәм план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Социаль-икътисады үсеш фаразына аңлатма язуында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән фаразланган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

Бюджет проектының төзү һәм карау барышында социаль-икътисады үсеш фаразын үзгәртү чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

3. Районның социаль-икътисади үсеш фаразы макроикътисади вэзгыятьнең, икътисади структураның, тышкы икътисади эшчэнлекнең, житештерү һәм куллану динамикасының, халыкның тормыш дэрэжэсенең һәм сыйфатының күрсэткечлэрен һәм башка сыйфат характеристикаларын үз эченэ ала.

39 статья. Районның бюджет фаразы

1. Районның озак вакытлы чорга бюджет фаразы, эгэр район Советы аны Россия Федерациясе Бюджет кодексы талэплэренэ туры китереп формалаштыру турында карар кабул иткэн булса, тиешле чорга районның социаль-икътисади үсешен фаразлау нигезендэ, алты һәм аннан да күбрэк ел саен эшлэнэ.

2. Муниципаль берэмлекнең бюджет фаразын эшлэү һәм раслау тэртибе, гамэлдэ булу чоры, шулай ук аның составына һәм эттэлегенэ карата талэплэр Россия Федерациясе Бюджет кодексы талэплэрен үтэп, район Башкарма комитеты тарафыннан билгелэнэ.

3. Озак сроклы чорга районның бюджет фаразы проекты (бюджет фаразына үзгэрешлэр проекты) (муниципаль программаларны финанс ягыннан тээмин итү күрсэткечлэреннэн тыш) район Советына тиешле бюджет турындагы карар проекты белэн бер үк вакытта тапшырыла.

40 статья. Районның бюджет һәм салым сясэтенен төп юнэлешлэре

Районның бюджет сясэтенен төп юнэлешлэрендэ агымдагы һәм тэмамланган финанс елларында район бюджеты чыгымнары структурасына кыскача анализ һәм районның социаль-икътисади үсеш прогнозларын һәм программаларын исэпкэ алып, килэсе финанс елында һәм уртача сроклы перспективага бюджет чыгымнарының өстенлекле юнэлешлэре турындагы тэкъдимнэрне нигезлэү булырга тиеш.

Районның салым сясэтенен төп юнэлешлэрендэ район бюджетының салым керемнэрен формалаштыручы салымнар һәм жыемнар өлешендэ салымнар һәм жыемнар турындагы законнарга анализ; жирле үзидарэ органнары компетенциясе кысаларында аны камиллэштерү буенча тэкъдимнэрне нигезлэү; элеге тэкъдимнэрнең сценарий шартларына йогынтысын бэялэү булырга тиеш.

Бюджет һәм салым сясэтенен төп юнэлешлэре район Башкарма комитеты тарафыннан эшлэнэ.

Бюджет һәм салым сясэтенен төп юнэлешлэре тиешле тематик бүлеклэр бүлеп бирелгэн бердэм документ формасын кабул итэргэ мөмкин.

41 статья. Бюджет керемнэрен фаразлау

1. Бюджет керемнэре районның социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендэ, район Советына гамэлдэге бюджет проекты кертелгэн көнгэ Россия Федерациясенен салымнар һәм жыемнар турындагы законнар һәм бюджет законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм район Советының муниципаль хокукый актлары нигезендэ формалаша, ул район бюджетының салым булмаган керемнэрен билгели.

2. Жирле салымнар турында карарларга үзгэрешлэр кертү турында район Советы карарлары, бюджет-хокук мөнэсэбэтлэрен жайга сала торган, жирле бюджетларның керемнэрен үзгэртүгэ китерэ торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченэ керэ торган Совет карарлары чираттагы финанс елына һәм план чорына Район бюджеты турында карар проекты район Советына кертелгэнче кабул ителергэ тиеш.

3. Район Советының салымнар һәм жыемнар турындагы норматив хокукый актларына чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турында карар проекты район Советына керткэннэн соң кабул ителгэн чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турында карар проекты жирле бюджетларның керемнэрен (чыгымнарын) үзгэртүгэ китерэ торган үзгэрешлэр кертүне күздэ тоткан норматив хокукый актларында район Советының

күрсәтелгән норматив хокукый актларының чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча үз көченә керүе турында нигезләмәләр булырга тиеш.

42 статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә торган методикага туры китереп, гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләргә үтәүгә аерым гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет һәм автоном учреждениеләр тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль йөкләмәне, шулай ук хисап финанс елында һәм ағымдагы финанс елында аның үтәлешен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

43 статья. Муниципаль биремнәргә үтәү максатларында муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнар

Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнар Россия Федерациясе Бюджет кодексының 69.2 статьясындагы 4 пунктының беренче абзацы нигезендә, билгеләнгән эшчәнлек өлкәләрендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органнары тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә үтәп, район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә раслана.

Әлеге нормативлар муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру, казна учреждениесенә бюджет сметасын төзү, шулай ук бюджет яисә автоном учреждение тарафыннан муниципаль йөкләмәне үтәүгә субсидияләр күләмен билгеләү өчен бюджет проектын төзөгәндә кулланыла.

44 статья. Муниципаль программалар

1. Районның муниципаль программалары район Башкарма комитеты тарафыннан раслана. Муниципаль программаларны тормышка ашыру сроклары район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Районның муниципаль программаларын эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе район Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

2. Район муниципаль программаларын тормышка ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләргә күләмә район Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты нигезендә, бюджет чыгымнарының һәр максатлы статьясы буенча район бюджеты турындагы карар белән раслана.

Районның чираттагы финанс елыннан башлап тормышка ашырылырга тәкъдим ителгән муниципаль программалары, шулай ук районның элек расланган муниципаль программаларына үзгәрешләр район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән срокларда расланырга тиеш.

Районның муниципаль программалары район бюджеты турындагы карарга үз көченә кәргән көннән соң өч айдан да соңга калмыйча туры китерелергә тиеш.

3. Районның һәр муниципаль программасы буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәләгән бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткәрү тәртибе һәм аның критерийлары район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә. Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләргә буенча район Башкарма комитеты тарафыннан районның чираттагы финанс елыннан башлап, районның расланган муниципаль программасыннан башлап, туктатылырга яки үзгәртүгә, шул исәптән районның муниципаль программасын тормышка ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләргә күләмә үзгәртү кирәклегенә турында карар кабул ителергә мөмкин.

45 статья. Район бюджеты проекты төзү тәртибе һәм сроклары

Район бюджеты проекты төзү тәртибе һәм сроклары бюджет законнары һәм район Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән таләпләргә үтәп, район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

III бүлек. БЮДЖЕТ ТУРЫНДА КАРАР ПРОЕКТЫН КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

46 статья. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Район бюджеты турындагы карарда бюджет керемнәренә гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефицита (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган төп характеристикалар булырга тиеш;

1.1. Район Советының бюджет турында карарында, әгәр алар Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актлар белән билгеләнмәгән булса, жирлекләр бюджетлары арасында керемнәргә бүлү нормативлары булырга тиеш.

2. Район бюджеты карары белән раслана:

- бюджет керемнәренә баш администраторлары исемлегә;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлегә;
- бюджет ассигнованиеләрен чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), яисә бүлекләр, бүлекчәләр, максатлы статьялар (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), төркемнәр (төркемнәр һәм төркемчәләр), чыгымнар төрләре буенча бүлү, чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Совет карары белән билгеләнгән очрактарда бюджет чыгымнары классификациясенә бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;
- гавами норматив йөкләмәләргә үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме;
- чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм (яисә) башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;
- план чорының икенче елына, чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта, шартлы рәвештә расланчак (расланган) чыгымнарның гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатлы билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 5 проценты күләмендә (максатлы билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);
- чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
- муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиге күрсәтелә;
- ассигнованиеләр күләме һәм аларны юл фонды буенча бүлү;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән район бюджетының башка күрсәткечләре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турындагы Карар проектында Районның расланган план чорының параметрларын аныклау һәм төзелә торган бюджетның план чорының икенче елы параметрларын раслау күздә тотыла.

Район бюджетының план чорының параметрларын үзгөртү район Советының муниципаль хокукый акты нигезендө башкарыла.

Район бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы күрсөткөчлөрен үзгөртү расланган бюджет ассигнованиелөрен арттыру яисө кыскарту яисө чыгымнарның ведомство структурасына район бюджеты чыгымнарының өстөмө максатлы статьялары һәм (яисө) төрлөре буенча бюджет ассигнованиелөрен кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шартлы рөвештә расланачак (расланган) чыгымнар дигөндө план чорында бюджет чыгымнары классификациясе нигезендө бүленмөгән бюджет ассигнованиелөре аңлашыла.

5. Район бюджеты турындагы карарда чираттагы финанс елыннан башлап файдалануга (бюджетта чагылдыруга) тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрлөре (ярдәмче төрлөре) буенча район бюджеты турындагы карарда билгеләнгән максатларга тиешле бюджет ассигнованиелөреннән һәм (яисө) район бюджеты чыгымнарының гомуми күләменнән артыграк бюджет керемнәрнән файдалану каралырга мөмкин.

47 статья. Район бюджеты проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

Бер үк вакытта район бюджеты турында проекты белән киләсе финанс елына һәм план чорына район Советына тапшырыла:

- бюджет һәм салым сәясәтенөң төп юнөлешлөре;
- агымдагы финанс елының узган чорында районның социаль-икътисади үсешенөң якинча нәтижэлөре һәм агымдагы финанс елында районның социаль-икътисади үсешенөң көтелгән нәтижэлөре;
- районның социаль-икътисади үсеш фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына районның берләштерелгән бюджетының төп характеристикалары фаразы (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, дефицит (профицит));
- район бюджеты проектына аңлатма язуы;
- методикалар (методикалар проектлары) һәм бюджетара трансфертларны бүлүнө исәпләү;
- муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисө) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына булган торышы буенча;
- агымдагы финанс елына бюджет үтөлешен бәяләү;
- район Советы, Контроль-хисап палатасы тәкъдим иткән әлегө органнарның бюджет сметаларына карата финанс-бюджет палатасы белән каршылыклар килеп чыккан очракта, күрсөтелгән бюджет сметаларына карата тапшырыла торган проектлар;
- башка документлар һәм материаллар.

48 статья. Бюджет турында карар проектын район Советына кертү

1. Район Башкарма комитеты житәкчөсе чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карар проектын агымдагы елның 15 ноябрөннән дө соңга калмыйча район Советына карауга кертә.
2. Бюджет турындагы карар проектын кертү алдыннан район Советына салымнар һәм жыемнар турында карарлар проектларын һәм өстөмөләр кертү турында район Советы карарлары.
3. Бюджет проекты белән бер үк вакытта советка Россия Федерациясе Бюджет кодексының 184.2 статьясы нигезендө документлар һәм материаллар тапшырыла.
4. Муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программалы булмаган юнөлешлөре буенча бюджет ассигнованиелөрен бүлү бюджеты турындагы карар расланган очракта, бюджет турында карар проектына муниципаль программалар паспортлары тапшырыла.
5. Әгәр чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиелөренөң иң чик гомуми күләме Сарман муниципаль районы Советы карарлары белән билгеләнгән чыгым йөкләмөлөрен

финанс белән тәмин итү өчен житәрлек булмаса, Башкарма комитет чираттагы финанс елында һәм план чорында финанслау чыганаclarы белән тәмин ителмәгән аерым нигезләмәләрнен чираттагы финанс елында һәм (яисә) план чорында үз көченә керү (гамәлен туктатып тору) срокларын үзгәртү турында район Советы карарларының проектларын район Советына кертә.

49 статья. Район Советы бюджеты турында карар проектыны карау

1. Район Советы рәисе, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проекты кертелгәннән соң, бер тәүлек эчендә, район Советына экспертиза үткәрү өчен, Район Контроль-хисап палатасына жиберә.

Районның Контроль-хисап палатасы 1 декабрьгә кадәр бюджет турында карар проекты турында житешсезлекләре ачыкланган очракта, житешсезлекләрен да күрсәтеп бәяләмә эзерли.

Районның Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе район Советы депутатлары тарафыннан Район бюджеты турындагы карар проектына төзәтмәләр эзерләгәндә исәпкә алына.

2. Кертелгән бюджет турындагы карар проекты чираттагы финанс елына, районның Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе белән комиссия каравына, шулай ук район Советы депутатларына жиберелә.

3. Район бюджеты турында карар проектыны жибергәннән соң бер атна эчендә район Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе белән комиссиядә, шулай ук район Советы депутатларына муниципаль берәмлек бюджеты турында карар проектының беренче укылышы үткәрелә.

Беренче укылышның предметы булып муниципаль берәмлек бюджеты турындагы карар проектының төп параметрларын хуплау каралган.

4. Икенче укылышта район бюджеты турында карар проекты тулысынча кабул ителә.

5. Район бюджеты турында карар проекты буенча район Советы рәисе карары белән килешмәгән сораулар килеп туган очракта, килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа тигез күләмдә район Башкарма комитеты һәм район Советы вәкилләре керә.

Килештерү комиссиясе район Советы рәисе тарафыннан расланган регламент нигезендә район бюджеты турындагы карар проектының беренче һәм икенче укылышлары арасындагы бәхәслә мәсьәләләрне карый.

6. Район Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар тәүлек дәвамында район башлыгына кул кую өчен жиберелә.

7. Район бюджеты турындагы карар рәсми басылып чыгарылырга тиеш.

50 статья. Бюджет турында карарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет турында карар проектыны кабул итү

1. Район бюджеты турындагы карар район Советы тарафыннан расланган, район Советы Рәисе тарафыннан имзаланган һәм чираттагы финанс елы башланганчы житкерелгән булырга тиеш.

Районның жириле үзидарә органнары үз компетенциясе кысаларында үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм бюджет турында карарны житкерүне тәмин итү буенча төрле чаралар күрергә тиеш.

2. Әгәр чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар финанс елы башыннан үз көченә кермәсә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы кертелә.

IV бүлек. РАЙОН БЮДЖЕТЫ ҮТӘЛЭШЕ

51 статья. Бюджет үтәлеше нигезләре

1. Район бюджетының үтәлеше район Башкарма комитеты тарафыннан тәмин ителә.

2. Район бюджеты үтәлешен оештыру районның финанс-бюджет палатасына йөкләнә.

3. Район бюджетының үтәлеше жыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә

оештырыла.

4. Район бюджеты кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә үтәлә.

5. Район бюджетының касса хезмәте үтәләше казначылык органнары тарафыннан башкарыла.

52 статья. Бюджетның жыелма бюджет язмасы

1. Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару, аңа үзгәрешләр кертү тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

2. Район бюджетының жыелма бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү районның Финанс-бюджет палатасы житәкчесе тарафыннан башкарыла.

3. Район бюджетының жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре район бюджеты турындагы карарга туры килергә тиеш.

Бюджет турындагы карар кабул ителгән очракта, финанс-бюджет палатасы житәкчесе жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләргә раслый.

Бюджет үтәләше барышында жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре, Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 статьясы нигезендә, бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә, Финанс-бюджет палатасы житәкчесе карары нигезендә үзгәртелергә мөмкин.

Чыгымнарның ведомство структурасы нигезендә расланган чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасы күрсәткечләрен үзгәрткәндә, гавами норматив йөкләмәләргә үтәүгә һәм муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә каралган бюджет ассигнованиеләрен киметү, бюджет турында карарга үзгәрешләр кертмичә башка бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен рөхсәт ителми.

Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә, бүлекләргә, бүлекчәләргә, максатлы статьяларга, төркемнәргә (төркемнәргә һәм төркемчәләргә) яисә бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә, бүлекләргә, бүлекчәләргә, максатлы статьяларга (муниципаль программаларга һәм эшчәнлекнең программасыз юнәлешләренә), бюджетлар чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре төркемнәренә (төркемнәренә һәм төркемчәләренә) жыелма бюджет язмасы күрсәткечләрен раслау күздә тотыла.

4. Чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 190 һәм 191 статьяларында каралган очрактардан тыш, чираттагы финанс елы башына кадәр, бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә житкерелә.

5. Жыелма бюджет язмасына бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре, бюджетның бердәм санындагы калдыклар белән идарә итү операцияләренән тыш, кертелә.

53 статья. Касса планы

Касса планын төзү һәм алып бару тәртибе, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәре администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторы, Районның Финанс-бюджет палатасы тарафыннан касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләр тапшыруның составы һәм сроклары.

Касса планында алымдагы финанс елында бюджетка касса керемнәре һәм бюджеттан касса түләүләренәң фаразлары аңлашыла.

Муниципаль контрактларга, башка шартнамәләргә түләү буенча бюджеттан касса түләүләрен фаразлау муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны планлаштырганда билгеләнгән муниципаль контрактлар, башка килешүләр буенча акчалата йөкләмәләргә түләү срокларын һәм күләмнәрен исәпкә алып төзелә.

Касса планы Районның Финанс-бюджет палатасы тарафыннан төзелә һәм алып барыла.

54 статья. Район бюджетының керемнәр буенча үтәләше

Район бюджетының керемнәр буенча үтәләшен күздә тоту:

- агымдагы финанс елында гамәлдә булган нормативлар буенча бүленә торган салымнарны, жыемнарны һәм башка керемнәрне бүлүдән Россия Федерациясе Бюджет кодексы, бюджет турында карар һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре, Татарстан Республикасы законнары нигезендә кабул ителгән башка муниципаль хокукый актларда, Федераль казначылык органнары һәм бюджетка башка кертемнәр исәбеннән Татарстан Республикасы бюджетының бердәм санына кабул итү;

- артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын күчерү;

- Россия Федерациясенең салымнар һәм жыемнар турындагы законнары нигезендә артык түләнгән яисә артык алынган суммалар хисабына;

- район бюджетына түләүләргә администратор тарафыннан төгәлләштерү.

- артык түләнгән яки артык алынган салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтаруны (исәпне, төгәлләштерүне) кирәкле артык бүленгән суммаларны, чараларны, шулай ук кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны жирле бюджетның бердәм саныннан күчерү.

55 статья. Район бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше

1. Район бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше, бюджет законнары һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәп, районның Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

2. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше күздә тотыла:

- бюджет йөкләмәләрен кабул итү;

- акча йөкләмәләрен раслау;

- акчалата йөкләмәләргә түләүне санкцияләү;

- акчалата йөкләмәләргә үтәлешен раслау.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен агымдагы финанс елында аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләргә лимитлары чикләрендә кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкүарлар белән башка килешүләр төзү юлы белән яисә законнар, башка хокукый актлар, килешү нигезендә кабул итә.

3. Бюджет акчаларын алучы бюджет акчалары исәбеннән түләү бурычын түләү һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәкле башка документлар нигезендә раслый.

4. Акчалата йөкләмәләргә түләүне санкцияләү рөхсәт язуын (акцепт) башкару рәвешендә, бюджет законнары нигезләмәләргә нигезендә билгеләнгән акчалата йөкләмәләргә түләүне санкцияләү тәртибендә каралган документларның булу-булмавын тикшергәннән соң гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөкләмәләргә түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөкләмәләргә лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләргә түләү район бюджеты акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөкләмәләргә лимитлары чикләрендә башкарылырга мөмкин.

5. Акчалата йөкләмәләргә үтәүне раслау физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары файдасына бюджетның бердәм саныннан акчаларны исәптән төшерүне раслый торган түләү документлары нигезендә, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләргә үтәү буенча акчалата булмаган операцияләр уздыруны раслый торган башка документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

56 статья. Бюджет язмасы

1. Баш бүлүчелэрнең (бүлүчелэрнең) бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе, аларга үзгәрешләр кертүне дә кертеп, районның Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

2. Район бюджеты акчаларын баш бүлүчелэрнең бюджет язмалары жыелма бюджет язмасы белән расланган бюджет ассигнованиеләре һәм финанс-бюджет палатасы тарафыннан расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

Район бюджеты акчаларын бүлүчелэрнең бюджет язмалары бюджет ассигнованиеләре һәм аларга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү район бюджеты акчаларын баш бүлүче (бүлүче) тарафыннан башкарыла.

3. Чыгымнар буенча бюджет язмасы күрсәткечләре, бюджет законнарында каралган очрактан тыш, чираттагы финанс елы башына кадәр, ведомство буйсынуындагы бюджет акчаларын бүлүчеләргә һәм (яисә) бюджет акчаларын алучыларга житкерелә.

4. Бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе район бюджеты акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) бюджет язмасы белән раслана торган чыгымнар төрләренең элементлары (төркемчәләре һәм элементлары) кодлары, шулай ук дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча күрсәткечләрне детальләштерүне гамәлгә ашыру хокукын яисә бурычын билгеләргә мөмкин.

5. Жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре нигезендә район бюджеты акчаларын баш бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләрне, жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә, үзгәртү рөхсәт ителми.

Район бюджеты акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасы күрсәткечләре нигезендә район бюджеты акчаларын бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләрне, район бюджеты акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә, үзгәртү рөхсәт ителми.

57 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтәлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтәлеше, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторлары, администраторлары тарафыннан, жыелма бюджет язмасы нигезендә, финанс-бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә, финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, район бюджетының бердәм санында калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш, гамәлгә ашырыла.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәлгә тиешле акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

58 статья. Район бюджетын үтәгәндә район бюджеты турында расланган карардан артык фактта алынган керемнәрне куллану

Район бюджетын үтәгәндә район бюджеты турында расланган керемнәрнең гомуми күләмнән артык фактта алынган керемнәр Финанс-бюджет палатасы тарафыннан агымдагы финанс елына һәм план чорына муниципаль бурыч алуларны биләүгә район бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә, муниципаль бурычны каплауга, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 статьясындагы 3 пункттында каралган бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта муниципаль районның гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә жибәрелә ала.

Максатлы билгеләнеше булган физик һәм юридик затлардан, шул исәптән элегә Нигезләмәнең 32 статьясындагы 4 пункттында билгеләнгән тәртиптә район бюджеты үтәгәндә район бюджеты турындагы карар белән расланган керемнәрдән тыш фактта алынган субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар район бюджеты чыгымнарын арттыруга юнәлдерелә, агымдагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү белән бәйлә.

59 статья. Агымдагы финанс елы тэмамлануы

1. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш, район бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тэмамлана.

Агымдагы финанс елында район бюджеты үтәлеше буенча операцияләрне тэмамлау Финанс-бюджет палатасы тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге статья таләпләре нигезендә билгеләнгән тәртиптә тормышка ашырыла.

2. Агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчләрен югалталар.

Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр Район бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган Район бюджетының бердәм счётындагы калган акчалар чикләрендә билгеләнгән тәртиптә түлүгә санкцияләнгән бюджет йөкләмәләрен түлүгә тиеш.

3. Район бюджетының бердәм счётында булган бюджет акчаларын алучылар тарафыннан фэйдаланылмаган калдыклар агымдагы финанс елының соңгы ике эш көненнән дә соңга калмыйча район бюджетының бердәм счётына күчәрелергә тиеш.

4. Максатлы билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә агымдагы финанс елында фэйдаланылмаган бюджетара трансфертлар бюджет керемнә кире кайтарылырга тиеш.

Район бюджет акчаларының баш администраторы карары нигезендә, агымдагы финанс елында фэйдаланылмаган максатлы билгеләнештәге субсидияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяжның булуы турында, әлеге бюджетара трансфертларның калдыгы артмаган күләмдә, чираттагы финанс елында бюджет керемнә кире кайтарылырга мөмкин.

Максатлы билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган фэйдаланылмаган бюджетара трансфертлар калдыгы район бюджеты керемнә күчәрелмәгән очракта, әлеге акчалар, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә үтәп, Финанс-бюджет палатасы билгеләгән тәртиптә, район бюджеты керемнә кайтарылырга тиеш.

5. Финанс-бюджет палатасы агымдагы финанс елы тэмамланганда район бюджеты акчаларын алучыларны чираттагы финанс елының гыйнварында Россия Федерациясендә эш булмаган бэйрәм көннәрендә аларның эшчәнлеген гәмәлгә ашыру өчен кирәкле акчалар белән тээмин итү тәртибен билгели.

V бүлек. БЮДЖЕТ ХИСАПЛЫЛЫГЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ НИГЕЗЛӘРЕ

60 статья. Бюджет исәбе һәм район бюджеты үтәлеше турында хисап

1. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылығының бердәм методологиясе һәм стандартлары бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисаплылығын үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акчалар чарасының хәрәкәте турында хисап;
- 5) аңлатма язуы.

2. Районның бюджет хисаплылығы бюджет акчаларының тиешле баш администраторларының жыелма бюджет хисаплылығы нигезендә Финанс-бюджет палатасы тарафыннан төзелә.

3. Муниципаль районның бюджет хисаплылығы еллык хисап булып тора. Район бюджеты үтөлеше турындагы хисап квартал саен була.

4. Муниципаль районның бюджет хисаплылығы Финанс-бюджет палатасы тарафыннан район Башкарма комитетына тапшырыла.

Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда район бюджеты үтөлеше турындагы хисап район Башкарма комитеты тарафыннан раслана Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына хисап тапшыру вакыты чыкканнан соң ун көннән дә соңга калмыйча Район Советына һәм Контроль-хисап палатасына жибәрелә.

Район бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисап район Советы карары белән расланьрга тиеш.

61 статья. Район бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Район бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисап, район Советында каралганчы, тышкы тикшерү узарга тиеш, ул бюджет акчалары баш администраторларының бюджет хисаплылығын тышкы яктан тикшерүне һәм район бюджеты үтөлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләүне үз эченә ала.

2. Район бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп һәм федераль законнарда билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, район Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән тәртиптә, Контроль-хисап палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Район Башкарма комитеты агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча район бюджеты үтөлеше турында хисап тапшыра. Район бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә эзерләү бер айдан да артмыйча башкарыла. Бюджет үтөлеше турындагы хисапка нәтижә бюджет акчалары чарасына ия булган баш администраторларының еллык бюджет хисаплылығын тышкы тикшерү мәгълүматлары нигезендә эзерләнә.

4. Район бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә Контроль-хисап палатасы тарафыннан район Советына һәм район Башкарма комитетына тапшырыла.

62 статья. Район Советына район бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау

1. Ел саен 1 майдан да соңга калмыйча район Башкарма комитеты житәкчесе район Советына финанс хисап елы өчен бюджет үтөлеше турында хисап тапшыра.

2. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта Район Советының Район бюджеты үтөлеше турында карары проекты, район бюджеты үтөлеше турында башка бюджет хисабы һәм районның берләштерелгән бюджеты үтөлеше турында бюджет хисаплылығы, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Район Советы утырышында Башкарма комитет житәкчесенә доклады яки аның ризалыгы буенча Финанс-бюджет палатасы житәкчесенә район бюджеты үтөлеше турында чыгышы, шулай ук районның Контроль-хисап палатасы житәкчесе доклады тыңлана.

4. Район Советы Бюджет үтөлеше турындагы хисапны раслау һәм район Советы тиешле карар кабул итү яки «Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлеге бюджеты үтөлеше турындагы хисапны раслау турындагы карарны кире кагу турында карар кабул итә.

5. Район Советы район бюджеты үтөлеше турындагы карарны кире каккан очракта, ул дәрәс булмаган яки тулы чагылдырылмаган мәгълүматларны бетерү һәм бер айдан артмаган вакыт эчендә кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

63 статья. Район бюджеты үтөлеше турында карар

Район бюджеты үтөлеше турындагы карарда, район бюджеты үтөлеше турындагы хисап финанс елына район бюджеты үтөлеше турындагы хисап, гомуми керемнәр, чыгымнар һәм дефицитларны (профицитларны) күрсәтеп раслана.

Хисап финанс елында район бюджеты үтэлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

- район бюджеты керемнәренең классификациясе кодлары буенча керемнәр;
- бюджет керемнәренең район бюджеты керемнәренә кагылышлы керем төрләре кодлары, керем төрләре буенча, дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү буенча бюджет керемнәре;
- район бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча район бюджеты чыгымнары;
- район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының классификациясе кодлары буенча район бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакларына керә торган дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджетлар финанслау чыганаклары.

Район бюджеты үтэлеше турындагы карар белән, район бюджеты үтэлеше турындагы карар өчен, бюджет законнары һәм район Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.

VI бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

64 статья. Муниципаль финанс контролен гәмәлгә ашыручы органнар

1. Тышкы муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә районның Контроль-хисап палатасының функциональ эшчәнлегә булып тора.
2. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә эчке муниципаль финанс контроле районның Финанс-бюджет палатасының һәм кредит белән төп идарә итүчеләрнең функциональ эшчәнлегә.
- 3 . Бюджет вәкаләтләре органнарының муниципаль финанс тикшерүе Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының башка норматив-хокукый актлары нигезендә билгеләнә.